

การศึกษาความพึงพอใจในชีวิตของวัยผู้ใจเย็นต้นที่
ที่ทำงานแล้วในกรุงเทพมหานคร

นาง จุรัสคน พุ่มอิม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-146-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF LIFE SATISFACTION OF
WORKING EARLY ADULTS IN BANGKOK METROPOLIS.

MRS. JUREERATANA CHUMIM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1994

ISBN 974-584-146-3

ที่ว่าข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความพึงพอใจในชีวิตของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ทำงานแล้ว
ในกรุงเทพมหานคร
โดย นางจุรีรัตน์ ชุมอิม
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สมไกชน์ เอี่ยมสุภาษิต
รองศาสตราจารย์ ศิริวงศ์ ทับส้ายทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น¹
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปฏิญญาณมหาบัณฑิต

..... *พร ธนา* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิய)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ด. ล.* ประธานกรรมการ

(วศ. ดร. พรรภพย์ ศิริวรรณบุศย์)

..... *ท. ร.* อาจารย์ที่ปรึกษา

(วศ. ดร. สมไกชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... *อ. ร.* อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(วศ. ศิริวงศ์ ทับส้ายทอง)

..... *พ. ร.* กรรมการ

(วศ. ดร. เพ็ญพิไล ฤทธิ์คำนานาท์)

..... *ร. ร.* กรรมการ

(วศ. ประไพพรวน ภูมิวุฒิสาร)

พิมพ์ต้นฉบับทักษิณย์อวิทยานิพนธ์ภาษาในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ชื่อเรื่อง ชื่อมวิ่ง : การศึกษาความพึงพอใจในชีวิตของผู้ใหญ่ต่อนักรักงานแล้วในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF LIFE SATISFACTION OF WORKING BARLY ADULTS IN BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. สุเมโภษน์ เวียมสุภาติ,
อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ศิร่างค์ ทับลักษณ์, 84 หน้า. ISBN 974-584-146-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในชีวิตของผู้ใหญ่ต่อนักรักงานแล้วในกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุและเพศ ลักษณะของการล้มเหลว ระดับการศึกษา และระดับรายได้ที่มีต่อความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานแล้ว ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในชีวิตที่ปรับปรุงขึ้นจากแบบสอบถามความพึงพอใจในชีวิต ตัวชี้มั่งคั่ง (LSI-A) ของ Neugarten et. al. (1961) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง รวมทั้งการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ในการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตไม่แตกต่างกัน
2. พบรความสัมพันธ์ระหว่างอายุและเพศที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .01 โดยบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานเพศชายอายุ 33-40 ปี มีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่า เพศหญิงในช่วงเดียวกัน
3. ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอายุและลักษณะการทำงานภาพของลักษณะล้มเหลวที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงาน บุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานที่มีช่วงอายุและลักษณะการทำงานภาพของลักษณะล้มเหลวแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในชีวิตไม่แตกต่างกัน
4. ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอายุและระดับการศึกษาที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงาน แต่บุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคคลที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าบุคคลที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา
5. ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างอายุและระดับรายได้ที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงาน แต่บุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานที่มีระดับรายได้สูงกว่ามีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าบุคคลรับผู้ใหญ่ต่อนักรักงานที่มีระดับรายได้ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคคลที่มีรายได้ระหว่าง 6,000-15,000 บาท มีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ต่ำกว่า 6,000 บาท

C242995 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: LIFE SATISFACTION / EARLY ADULTS / BANGKOK

JUREERATANA PANOMKWON : A STUDY OF LIFE SATISFACTION OF WORKING EARLY ADULTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. DR. SOMPOCH IUMSUPASIT AND ASSO. PROF. SIRANG TUBSAITONG, 84 pp. ISBN 974-584-146-3

The purpose of this study was to study life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis and to study relationship between age and the following variables : sex, marital status, levels of education and incomes towards life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis. Life satisfaction questionnaires, adapted from Neugarten et al. (1961), were completed by 400 subjects and two-way ANOVA and schaffe' method were used to analyse the data. The results were as follows:

1. Age had no effect on life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis.
2. A relationship between differences in age and sex was found to effect life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis at less than .01 level of significance.
3. A relationship between differences in age and marital status had no effect on life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis.
4. A relationship between differences in age and levels of education had no effect on life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis. However, people of difference levels of education had different life satisfaction at .01 level of significance.
5. A relationship between differences in age and incomes had no effect on life satisfaction of working early adults in Bangkok Metropolis. However, people of different incomes had different life satisfaction at .01 level of significance.

ภาควิชา จิตวิทยา

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต นฤทธิ์ รุ่งอรุณ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. 。

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ เล่มนี้สาเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์
ศิร่างค์ หับสายทอง อ้าวารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ชี้แนะ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบ
แก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเข้าใจสื่อถ่ายยิ่ง ขอขอบพระคุณในความเมตตาที่มอบให้
แก่ศิษย์ตลอดการศึกษาครั้งนี้ พระคุณนี้จะได้รับการจดจำไว้ตลอดกาล

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมไภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่
กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสติ๊ต รองศาสตราจารย์ ดร. พรอมพิพย์ ศิริวรรณบุศย์
รองศาสตราจารย์ ประไพพรวณ ภูมิวุฒิสาร และ รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ
โคตรจรัส ที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงของแบบสอบถามครั้งนี้

ขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ พยาบาลตีก 3 ชั้น 2 อายุรกรรมชาย
โรงพยาบาลกลางทุกคน ที่เคยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ขอบกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาวที่อุปการะเลี้ยงดู และสนับสนุน
การศึกษาครั้งนี้ และท้ายสุด ขอบคุณญาลังใจจากพ่อปีก และลูกบอส ที่เคยเข้าใจสื่อ
และห่วงใยเสมอมา

จุรีรัตน์ ชุมอิม

14 กุมภาพันธ์ 2537

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดพื้นฐานและทฤษฎีที่สำคัญ.....	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	27
สมมติฐานการวิจัย.....	27
ขอบเขตของการวิจัย.....	28
ค่าจำกัดความ.....	29
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	30
2 วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
กลุ่มตัวอย่าง.....	31
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตัวแปรในการวิจัย.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การเตรียมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
3 ผลการวิจัย.....	44
4 ภาระผลการวิจัย.....	63
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณาธิการ.....	76
ภาคผนวก.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และอัตราส่วนเอฟ (F-ratio) ของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตระหว่างกลุ่มที่มีอายุและสถานภาพของการสมรสแตกต่างกัน....	56
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และอัตราส่วนเอฟ (F-ratio) ของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตระหว่างกลุ่มที่มีอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน.....	57
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และอัตราส่วนเอฟ (F-ratio) ของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตระหว่างกลุ่มที่มีอายุและระดับรายได้แตกต่างกัน.....	58
17	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยมิตรเลขคณิตของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีช่วงอายุและเพศแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (SCHEFFE')	59
18	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยมิตรเลขคณิตของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (SCHEFFE')	60
19	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยมิตรเลขคณิตของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีระดับรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (SCHEFFE')	61

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงค่าอ่านจำนวนแรกของข้อกระทง 32 ข้อ.....	38
2	แสดงรายชื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ (กรมประชาสัมพันธ์, 2529) และบริษัทเอกชน (กรมทะเบียนการค้า 2532-2535) ที่ได้รับ ^{การสุ่มเลือก เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....}	41
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ.....	45
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ.....	46
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพของการสมรส.....	46
6	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	47
7	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับรายได้.....	47
8	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามอายุและเพศ.....	48
9	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามอายุและสถานภาพของการสมรส.....	49
10	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา.....	50
11	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความพึงพอใจในชีวิต จำแนกตามอายุและระดับรายได้.....	52
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนน ความพึงพอใจในชีวิตระหว่างกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน.....	53
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และอัตราส่วน เอฟ (F-ratio) ของคะแนนความพึงพอใจในชีวิต ระหว่างกลุ่มที่มีอายุและเพศแตกต่างกัน.....	54

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความพึงพอใจในชีวิต
ของบุคคลวัยผู้ใหญ่ต่อนั้นที่มีอายุและเพศแตกต่างกัน.....

55